

Cuprins

Abrevieri	XI
Introducere	XIII
Capitolul I. Răspunderea penală și responsabilitatea colectivă: o provocare juridică și morală pentru viitor	1
Secțiunea 1. Arhitectura răspunderii penale: principii, valori și aplicabilitate în dreptul mediului.....	1
§1. Conceptul răspunderii penale: o analiză multidimensională	1
§2. Funcțiile esențiale ale răspunderii penale în protecția mediului: de la retribuție la restaurarea echilibrului ecologic	9
§3. Filosofia răspunderii penale ecologice: teorie și practică în protecția mediului.....	21
Secțiunea a 2-a. Dimensiunea etică a reglementărilor de mediu: de la dreptul generațiilor viitoare la justiția ecologică	42
§1. De la Paris la Washington: abordări juridice și etice în dreptul mediului	50
1.1. Responsabilitatea etică și juridică a persoanelor morale în protecția mediului: o analiză a legislației franceze prin prisma filosofiei morale	50
1.2. Filosofia responsabilității și justiția ecologică: o analiză a legislației germane de mediu.....	65
1.3. Legislația de mediu în Statele Unite: responsabilitatea etică, prevenirea riscurilor și justiția ecologică.....	78

Capitolul II. Dimensiuni ontologice și morfologia infrafracțiunilor de mediu: definirea, clasificarea și fundamentul constitutiv	93
Secțiunea 1. Infrafracțiunile de mediu: între răspunderea morală și imperativul de protecție a ecosistemelor	93
§1. Echilibrul frânt: o disecție etică a infrafracțiunilor împotriva naturii și a ordinii cosmice	97
1.1. Poluarea aerului și justiția ecologică: provocări și reglementări globale.....	100
1.2. Defrișările ilegale și impactul asupra biodiversității: o problemă globală	173
1.3. Degradarea habitatelor naturale: o analiză filosofică și ecologică	199
Secțiunea a 2-a. Ecologia întunecată a infrafracțiunilor de mediu: impactul asupra sănătății umane și a echilibrului natural	220
§1. Ecosistemele fragile și etica conservării: impactul infrafracțiunilor de mediu asupra sănătății și biodiversității.....	222
§2. Etica și responsabilitatea în fața crizelor ecologice: intenție, pericol și prejudiciu.....	226
 Capitolul III. Răspunderea penală a persoanelor juridice pentru infracțiuni de mediu	255
Secțiunea 1. Fundamentele teoretice ale răspunderii penale a persoanei juridice	255
§1. Evoluția recunoașterii răspunderii penale a persoanelor juridice în dreptul internațional și național	255
§2. Argumente pro și contra răspunderii penale a entităților juridice.....	262
Secțiunea a 2-a. Condiții și criterii pentru aplicarea răspunderii penale	266
§1. Condițiile de aplicare a sancțiunilor: actele comise de angajați în numele persoanei juridice ...	266
§2. Studii de caz din jurisprudență.....	270

2.1. Abordarea filosofică a răspunderii penale a persoanelor juridice pentru infracțiuni ecologice în Franța.....	273
2.2. Abordarea filosofică a răspunderii penale a persoanelor juridice pentru poluarea mediului în Germania	276
2.3. Exemple din SUA.....	282
Secțiunea a 3-a. Sancțiuni specifice pentru persoanele juridice.....	288
§1. Amenzi, suspendări de activitate, repararea prejudiciilor de mediu.....	288
1.1. Amenzile	288
1.2. Exemple de aplicare a amenzilor.....	291
1.3. Suspendările de activitate	295
1.4. Repararea prejudiciilor de mediu	303
1.5. Exemple de aplicare a reparării prejudiciilor de mediu.....	306
§2. Impactul sancțiunilor asupra companiilor și industriei	312
2.1. Schimbarea politicilor interne și a strategiilor de conformitate	312
2.2. Creșterea presiunii asupra industriilor în urma sancțiunilor pentru daune ecologice majore	316
2.3. Impactul sancțiunilor pentru infracțiuni de mediu asupra reputației companiilor	319
2.4. Impactul economic al sancțiunilor.....	323
2.5. Impactul sancțiunilor asupra economiilor locale.....	325
2.6. Crearea unei culturi de conformitate ecologică	330
Capitolul IV. Mecanisme legislative și etice pentru protecția mediului	334
Secțiunea 1. Rolul legislației naționale și internaționale în protecția mediului.....	334
§1. Legislație și responsabilitate ecologică globală	334

1.1. Convențiile internaționale	337
1.2. Rolul Uniunii Europene.....	341
1.3. Abordarea filosofică a impactului convențiilor internaționale și al directivelor europene asupra politicilor de mediu	345
§2. Transpunerea în dreptul român și implicațiile juridice.....	349
Secțiunea a 2-a. Instrumente de reglementare complementare	358
§1. Inspecțiile de mediu și procedurile de control	358
§2. Rolul agențiilor de mediu și al ONG-urilor în raportarea infracțiunilor	361
§3. Provocările și limitele instrumentelor de reglementare complementare.....	364
3.1. Provocările ONG-urilor.....	367
3.2. Soluții și oportunități	373

Capitolul V. Particularitățile procedurii penale în cazul infracțiunilor de mediu.....

Secțiunea 1. Procedura penală specifică infracțiunilor de mediu	377
§1. Măsuri speciale de investigație și probatoriu în cazul infracțiunilor de mediu.....	377
1.1. Acte reglementare internaționale relevante ..	381
1.2. Importanța recoltării corecte a probelor	385
1.3. Exemple relevante. Monitorizarea și justiția ecologică: lecții din cazurile Baia Mare și Rosignano Solvay.....	389
§2. Colaborarea dintre instituții pentru combaterea infracțiunilor de mediu	393
Secțiunea a 2-a. Principalele obstacole și provocări.....	397
§1. Dificultăți de probare și evaluare a prejudiciilor ecologice.....	397
1.1. Provocările demonstrării prejudiciilor ecologice	397
1.2. Măsuri pentru îmbunătățirea demonstrării prejudiciilor.....	401

1.3. Limitările instrumentelor juridice.....	405
1.4. Necesitatea expertizei tehnice	408
1.5. Provocări în interpretarea probelor științifice	410
§2. Complexitatea investigațiilor tehnice și necesitatea expertizei ecologice.....	412
2.1. Procesul de investigație	413
2.2. Colaborarea cu experții.....	416
2.3. Provocări în investigarea infracțiunilor de mediu.....	418
2.4. Tehnologii de supraveghere ecologică	421
§3. Obstacole juridice și instituționale	425
3.1. Impactul percepției asupra infracțiunilor de mediu.....	428
3.2. Soluții pentru o aplicare eficientă a legislației de mediu	433

Capitolul VI. Dreptul la un mediu sănătos și obligația protecției mediului ca drept fundamental	437
Secțiunea 1. Evoluția dreptului la un mediu sănătos în dreptul internațional	437
§1. Conceptul de drept fundamental la un mediu sănătos	437
1.1. Context istoric și internațional.....	442
1.2. Legislația națională și regională	445
1.3. Dreptul internațional al drepturilor omului ..	448
1.4. Cazuri și precedente juridice	454
1.5. Provocări și direcții viitoare	459
§2. Declarații și convenții care consacră dreptul la un mediu sănătos	463
Secțiunea a 2-a. Obligația statelor și a persoanelor juridice.....	467
§1. Responsabilități și obligații pentru protecția mediului.....	467
1.1. Responsabilitatea statelor	470
1.2. Responsabilitatea persoanelor juridice	473
1.3. Cooperarea între state și sectorul privat	476
§2. Cazuri emblematic de răspundere colectivă.....	478

Concluzii 485

Bibliografie 495